Parallelsessie Informatie en Ontmoeting 11 juni 2026
Jaarstukken Gemeente Gorinchem
Samenvattend verslag

Aanwezigen

Voorzitter:	de heer I. Tekir
Griffie:	mevrouw J. den Uyl
Notulist:	mevrouw J.M. Kiep-de Jongh
Raadsleden/ fractieassistenten:	
Democraten Gorinchem:	de heer F. El Makhloufi
	de heer J. Waltheer
Stadsbelang:	de heer J. Klein
VVD:	de heer E. van Ekelen
PRO:	mevrouw E. de Munnik
D66:	de heer T. van der Meijden
	mevrouw W. Boeter
ChristenUnie/SGP:	de heer A. Krol
CDA:	de heer K. Wirken
SP:	de heer A. van Houwelingen
	mevrouw N. Martens
Gorcum Actief:	mevrouw E. Hamann
Portefeuillehouder:	mevrouw M. Molengraaf
Ambtelijke ondersteuning:	de heer M. Matla
Gasten:	de heer E. Schuijt (ETL Accountants)

Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen hartelijk welkom.

Jaarstukken Gemeente Gorinchem

De afgelopen maanden is gewerkt aan het opstellen van de jaarstukken 2025. Onlangs zijn de jaarstukken 2025 aangeboden aan de gemeenteraad. In opdracht van de gemeenteraad zijn de jaarstukken gecontroleerd door ETL Assurance & Overheidsaccountants B.V.

De heer Schuijt verzorgt een toelichting. Er wordt een goedkeurende controleverklaring afgegeven. De cijfers geven een getrouw beeld. Dit houdt niet automatisch in dat er geen fouten en onzekerheden in de jaarstukken staan, wel dat deze binnen de controlegarantie van 2% (€ 3,5 mln.) blijven. De rechtmatigheidsverklaring van het college geeft eveneens een getrouw beeld. Het college heeft vastgesteld dat de baten, lasten en balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen in totaal € 4,1 mln. bedragen. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door begrotingsonrechtmatigheden (uitgaven buiten het kader). Een deel van dit bedrag is acceptabel omdat de redenen voor de uitgaven passend zijn binnen de financiële verordening. Anderzijds hebben voor een bedrag van € 3,7 mln. aanbestedingen niet plaatsgevonden volgens de spelregels die Europa heeft bepaald. Dit betreft grotendeels contracten vanuit het verleden die nog doorlopen totdat er opnieuw aanbesteed wordt. Nieuwe aanbestedingen worden steeds beter aanbesteed volgens de regels. Het huidige bedrag van € 4,1 mln. is lager dan het bedrag vorig jaar, maar de grens is ook lager. Vorig jaar werd wettelijk 3% onrechtmatig toegestaan, nu is dat 2%. De daling van de wettelijke norm is groter dan de daling van de onrechtmatigheid. Hopelijk kan het college volgend jaar aangeven dat onder deze grens gebleven is.
Voorts zijn de leesbaarheid en informatiewaarde bekeken. De jaarstukken zijn goed leesbaar met een goede structuur en een redelijk goede informatiewaarde, maar het kan

nog concreter gemaakt worden. Als wordt gericht op activiteiten en doelstellingen kan aangegeven worden dat de activiteit is uitgevoerd, maar wat daarvan de betekenis is voor burgers en bedrijven blijkt veel minder. Dit wordt meegegeven als actiepunt voor de nieuwe raad. De financiële positie is voldoende op dit moment. De netto schuldquote is relatief laag, de solvabiliteit relatief hoog omdat veel plannen nog niet zijn uitgevoerd. De financiële positie maakt dat er niet veel keuzemogelijkheden zijn voor nieuw beleid tenzij de oude plannen worden geschrapt en nieuwe plannen worden gemaakt (oud voor nieuw).

De heer Krol vraagt of het juist is dat er steeds meer grip is op de planning van de investeringen.

De heer Schuijt antwoordt dat de bewustwording en de sturing daarop verbeterd zijn, maar er zijn nog steeds uitdagingen.
Bij het weerstandsvermogen is een voorbehoud gemaakt dat de mate waarin risico's geformuleerd en gekwantificeerd worden subjectief is. De risico-opsomming laat een redelijke afspiegeling zien. Geadviseerd wordt vooral op solvabiliteit en netto schuldquote te sturen.
De accountant kijkt niet alleen of de boekhoudregels goed zijn toegepast, maar ook of de processen zodanig zijn ingericht dat het risico op misbruik, oneigenlijk gebruik en fraude zo laag mogelijk is. Dit mechanisme is in opzet aanwezig, maar vraagt nog wel om een extra stapje voor de implementatie binnen de organisatie, eigenlijk geldt dit voor alle gemeenten die hij controleert.
De analyse is uitgevoerd langs drie domeinen. De meeste uitdagingen bevinden zich in het Fysieke Domein, alle plannen tot uitvoering brengen (investeringen in de Nieuwe Doelen, de Banneweg, het zwembad). Eén en ander komt minder snel van de grond dan gewenst en dat komt tot uitdrukking in kredieten die te lang openstaan en investeringsbudgetten en onderhoudsbudgetten die niet uitgegeven worden. De kwaliteit van de buitenruimte kan hierdoor terugvallen, maar zaken worden ook steeds duurder waardoor tekorten kunnen ontstaan. Jaarlijks moet geanalyseerd worden of hetgeen niet uitgevoerd wordt in de toekomst nog wel gerealiseerd kan worden. Geadviseerd wordt de beheerplannen te analyseren en aan te passen als het realiteitsgehalte daar om vraagt inclusief de benodigde financiën.
De volgende zaken binnen het Sociaal Domein zijn opgevallen: een gestage stijging van de zorgkosten. De organisatie krijgt steeds meer grip op deze kosten, de grip op de jeugdkosten is beter dan in andere gemeenten, voor Wmo zijn de kosten juist enorm gestegen. Dit heeft te maken met demografie en hulpvragen, maar bij gemeenten die strak sturen op beschermd wonen stijgen de kosten minder of deze dalen zelfs.
De raad kan invloed uitoefenen op de controle door specifieke speerpunten mee te geven.
In deze periode is een verbetertraject gestart voor subsidieverlening en daarin is een professionaliseringsslag ontstaan waarvan nu de eerste vruchten geplukt worden. De echte positieve resultaten volgen hopelijk volgend jaar.
Bij de technische beheersing van de Woo valt op dat Gorinchem hierin verder is dan andere gemeenten, maar deze kennis, sturing en beheersing is geconcentreerd bij de juristen. Binnen de vakafdeling moet dit nog gaan leven.

De voorzitter constateert dat er geen vragen zijn aan de accountant.

De heer Matla verzorgt een toelichting op het jaarverslag en de jaarrekening.
Bij sheet 3 (Ontwikkelingen resultaat) wordt aangegeven dat op wegenbeheer € 532.000 is overgehouden. Bij de perspectiefnota 2025 is het wegbeheerplan geaccordeerd en daarna is dit geïmplementeerd. Het oorspronkelijke budget hiervoor is jaarlijks ongeveer € 1 mln.
In 2025 is ongeveer € 3,5 mln. uitgegeven en dat is ook zichtbaar in de stad.
Bij grondexploitaties bedrijventerreinen een voordeel van € 460.000 vanwege rente (aangegeven in de tussenrapportage) en bijstelling in het MPG (betere grondopbrengsten). De rekenrente loopt op. Een deel van het voordeel wordt veroorzaakt door dalende rekenrente (van 1,3% naar 1,5%) waardoor in de tussenrapportage de voorziening voor Groote Haar waarschijnlijk met € 1 mln. naar boven bijgesteld moet worden.

Natuur bij energieprojecten is een nieuwe subsidieregeling met Molenlanden in het kader van de RES-Regio. De gemeente heeft dit geld met de december- en meicirculaire gekregen.
Realisatiestimulans Woningbouw, voor iedere woning die gestart wordt, ontvangt de gemeente € 7.000. Poort6 realiseert 150 woningen in de Haarwijk. Dat levert € 1,2 mln. op. Het begrotingssaldo bedraagt € 3,9 mln. In voorgaande jaren was steeds sprake van een negatief saldo van € 600.000 tot € 700.000. Elke maand volgt een overzicht met de actuele stand van het begrotingssaldo.

Bij sheet 4 (Resultaatbestemming): de realisatiestimulans woningbouw wordt in een aparte reserve gestort zodat deze voor de bouw van sociale huurwoningen gebruikt kan worden. Bij toevoeging voorziening MJOP Sportpark Molenvliet wordt aangegeven dat de atletiekbaan duurder was dan voorzien waardoor een storting van € 240.000 noodzakelijk was.

Sheet 5 (Resultaatbestemming): voorgesteld wordt een reserve cofinanciering op te richten. De gemeente ontvangt geld in het kader van WBI (woningbouwimpuls) en WOKT (woningbouw op korte termijn). Het sparen van investeringskredieten gaat te langzaam om cofinanciering te regelen en daarom wordt gespaard via een reserve en worden investeringskredieten beschikbaar gesteld.
Voor allerlei reserves volgen toevoegen en er komt een Reserve Organisatieontwikkeling. De opgave taakstelling efficiency organisatie is deels ingevuld door het structurele budget voor organisatieontwikkeling af te ramen. Voor AI aanpassingen binnen de organisatie zijn middelen nodig, maar hierbij kan ook gedacht worden aan het verbeteren van het subsidieproces en dergelijke (incidenteel geld voor projecten).

De heer Van der Meijden verzoekt een nadere specificatie te verstrekken voor de toevoeging Reserve Organisatieontwikkeling.

De heer Matla vervolgt dat afgesproken is dat boven een weerstandsvermogen van 2 gespaard wordt voor mobiliteit en onderwijs. Dit is nog niet het geval en daarom wordt de reserve Co-Financiering aangemerkt als sparen voor mobiliteit. Uit de reserve Stedelijke Ontwikkeling zijn middelen gehaald voor De Lange Slagenstraat, het Stationsgebied en Smart Delta waardoor deze reserve terugloopt en het goed is om dit deels aan te vullen. Het revolverende karakter van deze voorziening heeft tijd nodig.
De toevoeging reserve duurzaamheid komt voort uit een motie (sparen voor een toekomstbestendige stad). Hier wordt nu incidenteel invulling aan gegeven. In de perspectiefnota wordt voorgesteld het spaarsysteem aan te passen: 45% onderwijs, 45% mobiliteit, 10% duurzaamheid.

Mevrouw Hamann informeert of deze verhouding is afgesproken toen de motie werd aangenomen.

De heer Matla antwoordt dat opgeroepen is om het spaarsysteem aan te passen en met een idee te komen. Ook in het plan Stedelijk Water en Riolering zijn middelen voor klimaatadaptatie opgenomen en daarom is het wellicht goed om te bekijken of dit alles uitgezet kan worden. Desgevraagd geeft hij aan dat jaarlijks € 700.000 tot € 800.000 voor het plan wordt opgenomen.

Mevrouw Hamann geeft aan dat zij nog terugkomt op dit onderwerp.

De heer Van der Meijden begrijpt dat er een nieuwe reserve komt voor cofinanciering en refereert aan de nieuwe reserve Weerbaarheid waarvoor aangegeven is dat dit expliciet via een raadsbesluit dient te gebeuren.

De heer Matla antwoordt dat in het raadsvoorstel is opgenomen dat tevens wordt besloten om een nieuwe reserve op te nemen.

De heer Krol vraagt waarvoor de reserve Realisatiestimulans Woningbouw gebruikt gaat worden.

De heer Matla antwoordt dat de exacte punten nog worden besproken met de raad. Het primaire doel is sociale huur en middenhuur. Hierbij kan gedacht wordt aan inzetten bij de ontwikkeling van Gebouw C of inzetten voor Poort6 voor de onrendabele top bij een transformatie.

Verloop Jaarrekeningresultaat (sheet 6): uiteindelijk kan € 1,5 mln. aan het weerstandvermogen toegevoegd worden.
Weerstandsratio & Verloop algemene reserve (sheet 7): weerstandsratio 1,43 (binnen de bandbreedte) zonder het meerjarensaldo 1,39. Soms wordt in een perspectiefnota (PPN) besloten om iets te doen met de algemene reserve ten behoeve van investeringen. De algemene reserve bedroeg begin januari 2025 € 30,5 mln. Bij de PPN 2024 is besloten om € 3 mln. van de algemene reserve te gebruiken voor investeringen in 2025. De accountant gaf al aan dat de gemeente er goed voor staat, maar de algemene reserve gaat wel sterk achteruit. Er wordt weinig toegevoegd aan de algemene reserve.

Financiële kengetallen (sheet 8): de netto schuldquote is groen, prognose 88% nog steeds groen. De opbrengsten van Groote Haar hebben effect. Als dit doorschuift, wordt hoger uitgekomen. Solvabiliteitsratio 52% groen. Geplande uitgaven Lingebrug, Banneweg, zwembad en andere zaken € 100 mln. waardoor dit terugloopt naar 42%.
Grondexploitaties (met name Groote Haar) 28%, verwachting 37% (de meest risicovolle categorie) waardoor buffer nodig is. Structurele exploitatieruimte groen. Belastingcapaciteit relatief gezond en groen met ruimte om te verhogen.

Vaste Activa & Schulden (sheet 9): Boekwaarde netto activa groen. Grondexploitaties rood vanwege investeringen Groote Haar. De schuld per inwoner daalt, in de komende jaren wordt een verdubbeling verwacht. Ontwikkeling rentelasten daalt, maar dit loopt uiteindelijk op naar € 5 mln. als er € 100 mln. aan schuld bij komt.

De heer Krol verzoekt om verduidelijking met betrekking tot overige reserves rekening 2025 (€ 103 mln.)

De heer Matla antwoordt dat continue wordt gestort in de reserves onderwijshuisvesting en mobiliteit en dit komt uiteindelijk terecht bij overige reserves. Dit wordt niet meegenomen in de weerstandsratio maar wel opgenomen in de solvabiliteitsberekening.

De heer Krol vindt het lastig om een stijging van € 25 mln. te begrijpen op het resultaat van de jaarrekening.

De heer Matla verduidelijkt dat voor het bedrag van € 3,8 mln. van de PPN 2024 waarschijnlijk een afschrijvingsreserve gemaakt is wat zorgt voor een toename.

De heer Krol informeert bij grondexploitaties rekening 2025 naar de definitie van het percentage van 28%.

De heer Matla antwoordt dat de grondwaarde van de grondexploitaties wordt gedeeld door de baten (pagina 99).

De heer Wirken vraagt of het niet interessanter is om twee jaar vooruit te kijken.

De heer Matla reageert dat bij de begroting vooruit gekeken wordt. Bij de stresstest wordt gemonitord waar de begroting 2027 op uitkomt.

Weerstandsratio 1,43 aan de onderkant van de range aangezien 1,4 tot 2 is afgesproken.

Lokale lasten (sheet 10): alles staat op groen, traditiegetrouw OZB tarief gebruiker niet woning rood, dat is bovengemiddeld. Dit tarief is exclusief het Ondernemersfonds.

De heer Klein vraagt of de woningvoorraad van Gorinchem wat meer gespecificeerd zou kunnen worden ten opzichte van die van omliggende gemeenten. Recente toevoegingen zijn vooral duurdere woningen.

De heer Matla antwoordt dat Poort6 ongeveer 6.500 huurwoningen heeft (bovengemiddeld aandeel). Inclusief huurwoningen komt het verschil in lasten ten opzichte van het gemiddelde uit onder dat van de koopwoningen.

De heer Klein zou graag wat meer gevoel krijgen bij de getallen. Groen is een positief signaal, maar een grote voorraad relatief goedkope woningen heeft effect op het getal. De stedelijkheidsklasse zegt hem niets.

De heer Matla vervolgt dat bij huurwoningen significant onder het landelijk gemiddelde uitgekomen wordt in de stedelijkheidsklasse.

De heer Klein neemt aan dat bij huurwoningen geen realistisch beeld gegeven wordt want alleen voor Gorinchem is het afwijkend. *(Deze vraag wordt schriftelijk beantwoord).*

De voorzitter biedt gelegenheid om vragen te stellen over de programma's.

Programma 1 Bestuur en Ondersteuning

De heer Van der Meijden vraagt wat er gebeurt als de middelen die door worden geschoven voor projectadministratie leegstandsbeheer BRP niet worden doorgeschoven.

De heer Matla antwoordt dat het project BRP nog niet op orde is. Er staan nog zo'n 600 tot 700 leegstaande woningen geregistreerd. Dit kan niet correct zijn en daarom is capaciteit nodig om de BRP op orde te krijgen. Als dit niet op orde is, worden er heffingen gemist naast allerlei ongewenste veiligheidsissues. Desgevraagd geeft hij aan dat wanneer het om 200 tot 300 woningen zou gaan dit al meer dan € 50.000 oplevert.

Programma 2 Veiligheid

De heer Van Ekelen begrijpt dat de kosten niet zijn toegenomen, maar dit heeft niet geresulteerd in een verlaging van de ratio's. *(Deze vraag wordt schriftelijk beantwoord).*

Programma 3 Verkeer en Vervoer

De heer Van der Meijden informeert waarom de cijfers over verkeersongevallen in 2024 en 2025 niet opgenomen zijn. Voorts merkt hij op dat de taakstelling voor de parkeerregisseur aanvankelijk niet werd ingevuld. Hij vraagt wat dit betekent.

De heer Matla antwoordt dat de cijfers over de verkeersongevallen niet beschikbaar zijn. De parkeerregisseur is opgenomen vanwege de besparing aan de uitgavenkant en aan de opbrengstenkant om zichzelf terug te verdienen. De opbrengstenkant was steeds nodig om de begroting sluitend te maken. Aan de lastenkant zit voornamelijk de opbrengst vanuit de parkeergarages die moeilijk te beïnvloeden is. In de PPN 2026 is dit opgelost en daarom is dit nu voor de laatste keer zichtbaar.

De heer Klein roept op bij ongevallen en diefstallen een andere term dan streefwaarden te gebruiken. Voorts verzoekt hij meer inzicht te geven in wat de parkeerregisseur heeft opgeleverd omdat aangegeven is dat deze persoon zichzelf terugverdient. De kosten voor de parkeergarage worden hierbij meegenomen als een negatieve post, maar deze kosten worden sowieso gemaakt. *(Deze vraag wordt schriftelijk beantwoord).*

De heer Van der Meijden vindt het vreemd dat de cijfers over 2024 voor verkeersongevallen ook nog niet beschikbaar zijn.

De heer Matla antwoordt dat dit wat complexer ligt dan het lijkt, bijvoorbeeld moeten de cijfers van Rijkswaterstraat over ongevallen op de A27 aan Gorinchem toegerekend worden.

Programma 4 Economie

De heer Van der Meijden merkt op dat bij de post verkleinen winkelgebied geld is overgebleven. De wens is om de subsidieregeling in vernieuwde vorm opnieuw beschikbaar te stellen. Hij informeert of dit besluit al genomen is.

De heer Matla antwoordt dat dit een vooruitziende gedachte is, er is nog geen besluit genomen.

Programma 5 Onderwijs

Mevrouw Boeter verwijst naar pagina 40, de beoogde jaaropbrengst bij de brede scholen in het kader van de beter benutten exercitie worden nog niet volledig gerealiseerd. Zij informeert of er een deadline is en wat hier precies mee wordt beoogd.

De heer Matla antwoordt dat bij de PPN 2025 voor de brede scholen de wens is geuit om deze beter te benutten, ruimten beter inzetten en partijen die nu elders huur betalen in de brede school huisvesten zodat er geen huursubsidie aan hen verstrekt hoeft te worden. In de praktijk is dat wat weerbarstiger gebleken. Desgevraagd geeft hij aan dat er nog geen nieuwe ideeën zijn.

Mevrouw Boeter merkt op dat bijna € 200.000 van het budget voor basisvaardigheden niet is ingezet en vraagt wat voor effect dit heeft gehad op de uitvoering en de opbrengsten.

De heer Matla antwoordt dat het aanvankelijk niet lukte om partijen te vinden waardoor het project vertraging heeft opgelopen. Inmiddels zijn er partijen gevonden om dit uit te voeren.

De heer Klein begrijpt dat alle partijen die hieraan wilden bijdragen hun budget hebben gekregen.

De heer Matla gaat er vanuit dat wanneer deze partijen gevonden worden zij hiervoor in aanmerking komen.

Programma 6 Sport, Cultuur en Recreatie

De heer Wirken merkt op dat de accountant aangeeft dat de kapitaallasten van het nieuwe Cultuurhuis niet uit de huidige onderhoudsvoorziening gedekt mogen worden en verzoekt om verduidelijking.

De heer Matla antwoordt dat bij het eerste besluit over het nieuwe Cultuurhuis nog € 1,3 mln. aanwezig was in de onderhoudsvoorziening Haarstraat 64. Vervolgens kan besloten worden om dit te laten vrijvallen (in 20 of 40 jaar) of te veranderen in een afschrijvingsreserve. Nu twee jaar verder is de post opgelopen naar € 1,5 mln. De accountant geeft aan dat kapitaallasten niet met deze post gedekt kunnen worden vanuit de voorziening groot onderhoud. Boekhoudkundig gezien moet de voorziening vrijvallen (€ 1,5 mln. voordeel) en vervolgens moet aan de raad akkoord gevraagd worden om van dit bedrag een afschrijvingsreserve/bestemmingsreserve te maken om de lasten van het nieuwe Cultuurhuis te dekken.

Mevrouw Boeter merkt op dat jammer is dat bij georganiseerd sporten de streefwaarde achteruit gaat en vraagt of daar een verklaring voor is.

De heer Matla antwoordt dat dit helaas een landelijke trend is, geen specifieke oorzaken voor Gorinchem.

Programma 7 Sociaal Domein

De heer Van der Meijden merkt op dat de bolletjes bij het pedagogisch educatief ecosysteem op groen en deels oranje staan. Het is al vier jaar stil op dit thema. Hij informeert naar de stand van zaken. *(Deze vraag wordt schriftelijk beantwoord).*
Ook bij de jeugdbeschermingsketen ziet het er rooskleurig uit terwijl bekend is dat er risico's zijn. Hij verzoekt om nadere duiding. *(Deze vraag wordt schriftelijk beantwoord).*

De heer Waltheer wijst op een stijging in de kosten voor Wmo en vraagt of dit in omliggende gemeenten ook het geval is.

De heer Matla antwoordt dat de accountant aangeeft dat de groei elders in Nederland en ook in de omliggende gemeenten minder hard gaat dan in Gorinchem. Dit wordt nader onderzocht.

Programma 9 Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke vernieuwing

De heer Klein vraagt waarom niet bekend is hoeveel nieuwe woningen er in 2025 bijgekomen zijn. *(Deze vraag wordt schriftelijk beantwoord).*

Algemene dekkingsmiddelen, Overhead, Vennootschapsbelasting en Onvoorzien

De heer Krol merkt op dat voorgesteld wordt om € 440.000 door te schuiven vanuit Woo naar een e-Depot. Uit de analyse van de accountant over de Woo maakt hij op dat de basis goed is maar dat er nog wat aandachtspunten zijn. Hij informeert of er een link gelegd is tussen waar het geld voor bestemd wordt in het komende jaar en de punten waarvoor nog werk verzet moet worden.

De heer Matla antwoordt naar aanleiding van de opmerking van de accountant dat ingezien wordt dat er werk aan de winkel is, de gemeente heeft het geld hard nodig.

De heer Krol roept op de opmerking van de accountant hierin mee te nemen, zeker als het gaat om het openbaar maken van aanvragen die gedaan zijn.

Wethouder Molengraaf vult aan dat in september gestart wordt met de passieve publicatie.

De voorzitter constateert dat er geen vragen zijn over de paragrafen en de jaarrekening.

Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor de inbreng en sluit de vergadering.

Toezeggingen:

- Nadere specificatie toevoeging Reserve Organisatieontwikkeling verstrekken
- Nakijken of de stedelijkheidsklasse nader gespecificeerd kan worden
- Nadere duiding verzorgen waarom ondanks dat de kosten niet zijn toegenomen, de ratio's niet verlaagd zijn
- Kosten/batenanalyse verzorgen voor de parkeerregisseur
- Stand van zaken pedagogisch educatief ecosysteem

- Nadere toelichting verstrekken over de jeugdbeschermingsketen
- Aantal nieuw gebouwde woningen 2025 doorgeven